

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1342/2021
27.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Невенке Важић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела кријумчарење у саизвршилаштву у покушају из члана 236. став 1. у вези члана 30. и 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Војислава Шошкића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 2/21 од 24.06.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 688/21 од 05.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 27.01.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Војислава Шошкића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 2/21 од 24.06.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 688/21 од 05.10.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 2/21 од 24.06.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела кријумчарење у саизвршилаштву у покушају из члана 236. став 1. у вези члана 30. и 33. Кривичног законика, па је осуђен на казну затвора у трајању од 9 (девет) месеци и новчану казну у одређеном износу од 20.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 3 (три) месеца од дана правноснажности пресуде, с тим што ће суд, ако окривљени наведену новчану казну не плати у остављеном року, исту заменити казном затвора, тако што ће за сваких 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, а ако плати само део новчане казне, суд ће остатак казне сразмерно заменити казном затвора. Од окривљеног је, на основу члана 236. став 6. Кривичног законика одузета роба која је предмет извршења кривичног дела – 27 грла ситне стоке, оваца, без ушних маркица, која ће се након правноснажности пресуде поверити Дирекцији за управљање одузетом имовином.

Истом пресудом, окривљени је ослобођен обавезе плаћања трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 688/21 од 05.10.2021. године, одбијене су као неосноване жалба јавног тужиоца ВЈТ у Новом Саду – Посебно одељење за сузбијање корупције и браниоца окривљеног АА и првостепена пресуда, је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Војислав Шошкић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док из образложења захтева произилази да је исти поднет и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или да побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту, иако не нумерише повреду закона, указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, јер се ради о пресуђеној ствари, обзиром да је пресудом Прекршајног суда у Лозници, Одељење у Љубовији број П-10 ПР.2112/2020 од 12.03.2021. године окривљени ослобођен од одговорности са образложењем да овце, које су предмет извршења кривичног дела у кривичном поступку који се водио против окривљеног, нису његово власништво. Бранилац, у захтеву надаље истиче да је и поред тога, првостепени суд управо због тих оваца окривљеног огласио кривим и исте од њега одузео, а другостепени суд је потврдио такву пресуду, чиме суштински указује да је чињенични опис прекршаја идентичан чињеничном опису кривичног дела које је окривљеном стављено на терет, због чега сматра да је повређено начело *ne bis in idem*.

Међутим, према оцени Врховног касационог суда ови наводи захтева се не могу прихватити као основани, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП је прописано да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји, ако је наступила застарелост кривичног гоњења или је гоњење искључено услед амнестије или помиловања или је ствар већ правноснажно пресуђена или постоје друге околности које трајно искључују кривично гоњење.

Одредбом члана 4. став 1. Протокола 7. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода је прописано да се никоме не сме поново судити, нити се може

поново казнити у кривичном поступку у надлежности исте државе за дело због ког је већ правноснажно ослобођен или осуђен у складу са законом и кривичним поступком.

Устав Републике Србије у члану 34. став 4. гарантује правну сигурност у казненом праву, одредбом да нико не може бити гођен ни кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен, или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен, а којим забранама подлеже вођење поступка за неко друго кажњиво дело.

Наведени принцип садржан је и у одредби члана 4. став 1. ЗКП, којом је прописано да нико не може бити гођен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена, или је поступак правноснажно обустављен.

Из списка предмета произилази да је окривљени АА пресудом Прекршајног суда у Лозници, Одељење у Љубовији број П-10 ПР.2112/2020 од 12.03.2021. године ослобођен од одговорности због тога што је дана 06.07.2020. године затечен у ... са 27 оваца, које животиње су биле необележене и без икакве пратеће документације, чиме би учинио прекршај из члана 160. став 1. у вези члана 158. став 1. тачка 14. Закона о ветеринарству. Ово из разлога, што током поступка није на несумњив начин доказано да је стадо оваца власништво окривљеног АА.

Након доношења наведене пресуде у прекршајном поступку, окривљени је пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 2/21 од 24.06.2021. године оглашен кривим у кривичном поступку због кривичног дела кријумчарење у саизвршилаштву у покушају из члана 236. став 1. у вези члана 30. и 33. Кривичног законика, јер је „...дана 06.07.2020. године у месту ...,способан да схвати значај свога дела и управља својим поступцима, свестан свога дела и његове забрањености, чије је извршење хтео, заједно и по претходном договору са НН лицима, са умишљајем започео, али није довршио преношење робе преко царинске линије, избегавајући мере царинског надзора, чиме се бавио користећи близину реке Дрине, место становања и могућност преласка у Републику Босну и Херцеговину...“, на начин описан у изреци правноснажне пресуде.

По оцени Врховног касационог суда, у ситуацији када је у вези истог животног догађаја прекршајни суд донео правноснажну пресуду, код оцене да ли је у питању ствар која је већ правноснажно пресуђена, те да ли сходно томе има места доношењу пресуде којом се оптужба одбија, нужно је ценити да ли чињенични опис прекршаја из пресуде прекршајног суда, обухвата све елементе који су обухваћени и чињеничним описом у диспозитиву оптужног акта за кривично дело које је предмет оптужбе.

Неспорна је чињеница да је у конкретном случају у оба поступка реч о истом окривљеном и о животном догађају који се одиграо у истом просторном оквиру, дана 06.07.2020. године. Међутим, по налажењу овог суда, доношењем побијане пресуде којом је окривљени правноснажно оглашен кривим због кривичног дела кријумчарење у саизвршилаштву у покушају из члана 236. став 1. у вези члана 30. и 33. Кривичног законика, није учињена повреда процесног начела *ne bis in idem*. Наиме, побијаном правноснажном пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 2/21 од 24.06.2021. године, која је предмет овог поступка, окривљени АА је оглашен кривим да је заједно и по претходном договору са НН лицима, започео,

али није довршио преношење робе – оваца преко царинске линије, избегавајући мере царинског надзора, док је, правоснажном пресудом Прекршајног суда у Лозници, Одељење у Љубовији број П-10 ПР.2112/2020 од 12.03.2021. године ослобођен од одговорности због тога што је дана 06.07.2020. године затечен у ... са 27 оваца, које животиње су биле необележене и без икакве пратеће документације.

Из наведеног произилази да окривљени није кривично гођен за исте радње за које је одговарао у прекршајном поступку, односно да је чињенични опис прекршаја из члана 160. став 1. у вези члана 158. став 1. тачка 14. Закона о ветеринарству, у битном различит од чињеничног описа кривичног дела из члана 236. став 1. у вези члана 30. и 33. Кривичног законика, где опис прекршаја уопште не садржи чињенице и радње окривљеног које су описане кривичним делом из члана 236. став 1. Кривичног законика.

Самим тим, по оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају се не може говорити о већ правоснажно пресуђеној ствари, па се наводи браниоца којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, оцењују као неосновани.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да је одредба члана 30. Кривичног законика погрешно примењена јер окривљени није могао бити оглашен кривим за покушај кривичног дела из члана 236. став 1. Кривичног законика, а имајући у виду висину запређене казне за то дело, односно да законом није прописано изричито кажњавање за покушај кривичног дела које је предмет оптужбе.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Чланом 30. у ставу првом Кривичног законика прописано је да ко са умишљајем започне извршење кривичног дела, али га не доврши, казниће се за покушај кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора од пет година или тежа казна, а за покушај другог кривичног дела само кад закон изричито прописује кажњавање и за покушај.

Чланом 236. став 1. Кривичног законика прописано је да кривично дело кријумчарење врши онај ко се бави преношењем робе преко царинске линије избегавајући мере царинског надзора или ко избегавајући мере царинског надзора пренесе робу преко царинске линије наоружан, у групи или уз употребу силе или претње. Прописана казна за наведено кривично дело је затвор од шест месеци до пет година и новчана казна.

Сходно цитираној одредби члана 30. Кривичног законика, Врховни касациони суд налази да је покушај кажњив код оних кривичних дела код којих се може изрећи казна затвора у трајању од пет година или тежа казна, при чему није од значаја да ли је казна од 5 година затвора доња или гоња граница распона прописане казне или је у оквиру прописаног распона, битно је да постоји могућност изрицања казне затвора у трајању од 5 година.

Како се у конкретном случају ради о кривичном делу из члана 236. став 1. Кривичног законика за које се може изрећи казна затвора од пет година, Врховни касациони суд налази, да је одредба члана 30. Кривичног законика правилно примењена, па су стога супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног у осталом делу захтева указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном преко браниоца, с тим што образлажући наведену повреду закона бранилац оспорава и полемише са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама посебно у погледу постојања субјективних елемената предметног кривичног дела, чиме заправо указује на повреду члана 440. ЗКП. На повреду исте одредбе, бранилац указује и наводима којима оспорава утврђено чињенично стање износећи сопствено мишљење о радњама које је предузео окривљени односно које би требало да је предузео окривљени да би се могло говорити о кривичном делу за које је оглашен кривим и осуђен.

Осталим наводима поднетог захтева бранилац окривљеног указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП истицањем постојања противречности имеђу разлога правноснажне пресуде и изреке те пресуде.

Како повреда одредбе члана 440. ЗКП и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, не спадају у круг повреда таксативно набројаних у члану 485. став 4. ЗКП због којих окривљени, преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, то се Врховни касациони суд у ове наводе захтева није упуштао.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић